

Szerkesztőségi iroda:
Főiac, Csulak-féle ház,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó hivatal:
Pollák Mór könyvnyomdája,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentésén intézendők.

NEMERE.

Megjelenik ezen lap heten
kint kétszer:
esztőtörökön és vasárnap

Előfizetési feltételek:
Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasábos petit-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyitlár sora 15 kr.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A háromszéki „Háziipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tüzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Előfizetési felhívás

NEMERE

című politikai, társadalmi és közgazdasági lap
1878. IV. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

okt. — december 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek a „Nemere” kiadó-hivatalának Pollák Mór könyvnyomdája Sepszi-Szentgyörgyre küldendők

Előfizetőinket szívesen kérjük előfizetéseik megújítani, miután felesleges példányokat nem nyomatathatunk.

A „Nemere” kiadóhivatala.

„Miért mentünk Boszniába és Hercegovinába?”

Ezzel a címmel egy higgadtan írt röpirat jelent meg Aigner Lajosnál Volgai Uszuba név alatt. Conclúsiója a következő:

Bementünk Bosznia- és Hercegovinába:
1-ször Mert ottan már négy éven keresztül dúl a belháború testvér testvér ellen, s 150 ezer lelek hozzáik menekült s mi láttuk őket a legszükségesebbekkel, de azt örökre nem tehetjük, nem telik tőlünk sem; vissza pedig nem mehettek a bizonyos halálba, mivel Törökország oly tehetetlen, hogy az anarchia miatt a kormány legjobb akarata mellett sem volt képes az öldöklés ördögét leverni. A veszély tőszomszédságunkban lévén, Európa azt határozta, hogy menjünk Bosznia- és Hercegovinába occupálni és adminisztrálni. A török kormány, hogy súlyos bajait részben kevesbitse, készséggel beleegyezett, miután jobb szomszédja nálunknál úgy sem akadhatott volna.

2-ször. Valakinek okvetlenül vállalkoznia kellett a bosnyákok és hercegovcok között a

TÁRCA.

A páris-bécsi gyorsvonat kisiklása.

Ezen borzasztó vasúti szerencsétlenségről egy utas a következőket írja a „N. fr. Pr.” nek:
Hétfőn (szept. 23-án) esti 8 óra 35 perccor ép egészégben és jókedvűen indultunk el Párisból, haton egy koupeban. — Mintegy 6—7 órai menet után a vonat Fernai (Champagne) közelében megállott egy nem rendes állomáson. Csodálkozva kérdeztük a megállás okát. „A gépen egy kis javítani való van”, mondák. Ez a késlekedés 40—50 percig tartott, Második gépet fogtak a vonat elé s tovább indultunk az északába Nancy felé.

Majdnem mindnyájan ismét elszenderedtünk már, midőn följesztett az az örült gyorsaság, melylyel a vonat haladt. A kocsi borzasztóan rázódtak; a gépezet az elvesztett 40 percet akarta helyrehozni. Egyszerre hallom, a mint kavics és göröngy vágódik az ablakokhoz. „Az istenért, a vonat kisiklott; föl a lábakat az ülésre!” kiáltam. Alig volt annyi időm, hogy lábamat fölkapjam, midőn a kocsi borzasztóan ropogni kezdett, — egymásra dobattunk, podgyászdarabok hullottak a hátlóról fejünk fölé a koupeba; a lámpás eltört s olaja fejünkre ömlött. Rémületünk iszonyu volt, — még egy perc s el vagyunk veszve. Ekkor — egy rántás, egy lökés s egy mellettem való urral együtt kirepülök a waggonból. A vonat megáll.

Hogy e pár perc alatt mi villant keresztül agyunkon, azt leírni nem lehet s átérzeni sem, ha ott nem volt az ember. Mindegyikünk leszámolt a világgal; a gondolatok egymást kergették, az ott hon, minden a mi kedves és drága, eszünkbe jutott. Egy lökés, egy rémült kiáltás — s mozdulni

közbeke helyreállítására, melyet Konstantinápolyból nem bírtak eszközölni. Ha elutasítjuk eme főadat kötelességszerű teljesítést, akkor a muszka vagy az ő protekturatusa mellett a szerb vagy más ment volna occupálni, a miből ránk nézve kiszámíthatlan hátrányok származnak vala. Mert a mellett, hogy minden tekintélyünket és küldetészerű befolyásunkat keletre elvesztjük, még biztonsági és kereskedelmi érdekeinket is veszélyeztetjük egy nyugtalan szomszédság s ellenséges érzelmi szövetezés által, melyet éppen azért meg kellett akadályozni.

3-szor. Törökország maga, lemondván Bosznia és Hercegovináról olyformán, mint az olaszok tettek annak idejében Korzikával, melyet nem bírtak engedelmességre szorítani, — mi vagyunk első sorban érdekelve a dolog jobb rendjét ottan megalapítani. S miután az önállóság kellékei, közigazgatás, társadalmi és gazdasági viszonyaik szomorú állapotban slyenek a folytonos rablás- és öldökléshez szokott lakosoknál, — csakis fegyveres hata'om örködésével lehet a békés foglalkozásoknak utat nyitni.

4-szer. A muszka hatalom előre tör, a török pedig vele szemben tehetetlen. S ezzel a két világos körülménnyel kell számot vetnünk s oda törekednünk, hogy a Balkan népei ne a fehér czárban, a ki különben is messze van, hanem bennünk, természetes szomszédjaikban, találják meg legjobb szövetségeseiket. A mi akkor várható, ha a quasi protekturatusi szerepet, mint egyike az eur-pai nagy hatalmaknak, mi fogjuk elvállalni. Mert a ki csak közpészertű tájékozottsággal bír a nemzetek fejlődési történetében, lehetlen be nem ismernie: hogy a törökök muzulmánágukkal elvesztették örökre a keresztény tartományokra egykori hatalmukat és vezérszerepüket.

5-ször. Mult évben nem mentünk háborúba azért: mert kikerülhattuk; minket nem támadott meg senki, s azonkívül Európa teljes erejével oda törekedett, miszerint a háború minél szűkebb határok között maradjon, nehogy világháborúvá fejlődjék ki. Ide járult azon bölcsen meggondolt körülmény is, hogy érdekeink

lanul álltunk, vagy fekdűntünk. Meg voltunk mentve. Most azonban borzasztó jajveszékés hat füleinkbe: „Au secours! Au secours!” Örömmünkben elfeledtük, hogy mögöttünk még waggonok voltak. A komorsótét éjben (1/2 volt 4 re) alig láttunk négy lépésnyire.

Visszafutottunk a felturt s kocsiarabokkal borított töltésen. Öt perc múlva egy rakás deszkára, vasra, posztófoslányra, lívegdarabra, romokra akadtunk, a melyek közül segélykiáltások hallatszottak. Az utolsó I. oszt. kocsi roncsai előtt állottunk. Rémitő volt a 10—12 sebesült nyöszörgése, kik e romhalmaz közt és mögött fekdűtek. — Sem gyertyánk, sem kötőszernünk nem volt. Le kellett tehát vennünk a két lámpát a gépről s oda vinni a szerencsétlenség helyére. S most mi, utasok, az a közben odaérkezett aingeray-i parasztoi segítségével szétszédni kezdtük a kocsi romjait. Vasúti személyzet mindössze két embert nyit s abból is eltört egyiknek a bordája. A töltésről lezuhant 3 teherkocsi egyikén ült volt s halálos veszedelemben leugrott a kocsirol. A vonatvezetőnek nem lehetett jelt adni s midőn ez végre teljes ellengörövel megállította a gépet, már késő volt, 1000 meternél messzebbre hurcoltattunk s a szerencsétlenség megtörtént.

Először egy könnyen sebesült fiatal embert találtunk, ki a földeszkái közé volt szorulva. Azután egy darmszadt urat hugával és anyjával (70 éves), kiknek pár ütődésen kívül egyéb bajuk nem esett. Most a borzasztó katasztrófa legborzasztóbb jelenetéhez jöttünk. Egy strassburgi fiatal ember testvérével és nagybátyjával együtt egy waggonfenék deszkái közé volt ékelve. Két társa meg volt halva s ő, ki köztük ült, fején sebesült meg. Szívzaggató volt a szegény ember jajveszékése. Ez a látvány a legerősebb embert is megrendíthette.

biztosítvák, s egy győzelmes hadviselés után sem nyerhetünk vala több előnyt, mint a mit háboru nélkül kaphatunk. Sőt veszítettünk volna igen sok pénzt, s az összes, fejlődésnek indult balkáni népeket magunk ellen ingerljük, holott oda kell törekednünk, hogy őket megnyerjük és bizalmukat magunk számára biztosítsuk.

6-szor. Az osztrák-magyar birodalom, de kivált hazánk lenne közvetlenül kitéve a veszélyeknek, melyek abból származnának, ha Boszniát és Hercegovinát más valaki okkupálná és adminisztrálná. Nagy hátrányokat okozott abnormitásánál fogva az a pont eddig is anyagi fejlődésünkben és a kereskedelmi viszonyoknak. A biztonsági érdekekről nem is szölok e pontban. Mivel tehát igen sok javunk forog kérdésben délkeleti határainkon: azért okkupáltuk és adminisztráltuk és adminisztráljuk Boszniát és Hercegovinát.

A z o k k u p á c i ó .

Zvornik megszállásának híre meg mindig várat magára. Ha hadvezényletünk óvatossága okozza e késedelmet, úgy csak helyeselhetjük azt; mert óvatosságra csakugyan szükség van Boszniában, s ha csapataink pár nappal később szállnának meg e várost, melynek egy küldöttsége már napok előtti capituláló készségét jelentette, az mindig jobb, mert ha netalán félrevezetett magokat nem illetékes küldöttek békebiztosítási által, a seregnek bármily csekély részét kiteszik egy — mint a tapasztalás mutatja, épen nem lehetetlen — orvátmadás veszélyének. Zvornik helyett azonban ma egy, stratégiailag szintén fontos pozíció megszállását jelenti a táviró.

Ez Vlasenica, Bosznia keleti részében, Szerajevótól északkeleti irányban. Kicsiny alig 1200 mohamedán lakossal bíró várossa, de megszállása fontos azért, mert támpontot nyújt a Mala és Javornik planinának a felkelőktől való megtisztítására. Holnapra jelezik ezenkívül — hacsak az idő rosszasága meg nem nehezíti az előnyomulást, Kladanj megszállását, mert Olovotól északkeletre mintegy 15 kilométernyire fekszik, s melynek fontosságát szintén a hegységben uralkodó állása adja meg.

Mig ekként a tartomány keleti részéből csapataink fokozatos és folytonos térfoglalását jelentik, a Boszna völgye ismét lövésektől vízhangzik.

Még két súlyosan sebesültet láttam, a mint előttem elvitték őket. Két utasunk halt meg azon helyt; egy nő azalatt halt meg, mig Nancyba vitték; nem tudhattuk meg, hogy kicsoda. Hat utas súlyosan, hét könnyen sebesült. 12 kocsi közül 3 maradt ép-ségben. A többi részint kisiklott, részint kereketlen, dűledező volt.

Ha 2—3 perccel tovább tart a menet, a mi kocsinak sem kerülte volna ki a bajt. De a sors szerencsére, másképp akarta. De mondhatom, hogy — bármily különös is — még mindig nem tudom magamat részánni a bécsi utra. A szerencsétlenség okát majd a vizsgálat fogja kideríteni.

Egy újabb jelentés így hangzik:
Commercyben a kerekeket újból megvizsgálták és Toulban újabb vizsgálaton az tűnt ki, hogy semmi baj nincs. A vonatot, mely 10 kocsiból állott, 2 mozdony vonta. A vonat szabályszerű gyorsasággal haladt, midőn az állomás előtt a 339-ik kilométernél egyszerre a hátulso kocsi kereké eltört. A kocsi, mely közvetlenül Bécs és Páris közt közlekedik, azonnal kipattant a sínekből. Zuhánásában öt más waggont rántott magával, melyek körülbelül 4—500 méternyire ragadtattak. A zuhanó waggonok egyike két métert szakított le a mellvédől és tetejével lefelé s a kerekekkel fölfelé a földre furódott. Egy másik kocsi a szó teljes értelmében darabokra tört. A két mozdony és a pályán maradt waggonok sértetlenül maradtak. A kocsi re-csesége, ropogása oly borzasztó volt, hogy a közel eső Aingeray falu lakosai fölébredtek és a maire-rel élőkön siettek a szerencsétlenség segítségére. Először is a megszabadult utasokat találták a mezőn. Egyidőjűleg ment az egyik lokomotív Nancyba segélyért. A látvány, melyet a katasztrófa színelnye nyújtott, borzasztóan mondható.